Stora Grabbar

En tidning för stora grabbar och tjejer

Nr 88 2009

SM 2009 går i Malmö den 1-3 augusti.

Stora Grabbars golf i Trelleborg 3 augusti.

Föreningen De Stora Garbbarna gäller såväl kvinnor som män inom Friidrott

Föreningen DE STORA GRABBARNA

Gällande såväl kvinnor som män inom Friidrott.

Föreningen består f.n av 330 medlemmar, varav 124 kvinnliga och 206 manliga medlemmar. Desssutom 111 Stödjande Intressenter.
Det är även möjligt för företag att bli ”Stödjande Företag”. Syftet med föreningen är att vara forum för kontakt och gemenskap efter avslutad idrottskarriär. Vi vill även uppmuntra framtida Stora genom våra ”fadderstipendium”.
För att underlätta kontakterna ger vi ut en matrikel, som vi med en del arbete håller ständigt uppdaterad med adress och telenummer och födelsedata. (Fördenskull vi vill uppvakta på bemärkelsedagarna). Ändringar ber vi få skickade till Lennart Jonsson, lennart33@tele2.se.

För den facila årsavgiften 100:- för Stora Grabbar samt 300:- för Stödjande intressent får du:
1. Tidningen med massor av bilder från nu och då.
2. Matrikeln med kontaktinfo och bevakning av jämna dagar.
3. Tillgång till vår hemsida som är ett uppslagsverk i friidrott.
4. Biljetter och hotell till SM med kamratmiddag och tillgång till SM-banketten.

Företag betalar **3.000:-**/år och får sin logotyp publicerad på vår hemsida förutom 1 och 3 ovan.

Styrelsen Stora Grabbar

Ordförande	Bertil Wistam	08-32 19 46, 0706-97 77 21	bertilwistam@comhem.se
Vice ordförande	Stig Pettersson	018-10 17 30, 070-539 81 32	stig.pettersson@brevet.nu
Sekreterare	Anne-Marie Nenzell	0734-26 25 76, 0225-41229	annemarie.nenzell@ingress.se
Kassör	Lennart Jonsson	021-41 65 24, 0705-41 65 24	lennart33@tele2.se
Ledamot	Martin Enholm	08-776 47 46, 070-7700552	martin@runnersstore.se
	Hans Lagerqvist	08-36 33 58, 0708-25 46 66	hasse.lager@home.se
	Björn Nilsson	08-626 91 05, 070-2181500	bjorn.o.nilsson@iva.se
Revisor	Bengt-Göran Fernström	08-711 78 73	
Revisorsuppleant	Anna-Lisa Augustsson	08-628 06 62	
Hedersordförande	Rune Larsson	08-583 516 62	
Hedersledamot	Erik Ahldén	08-541 380 43	
Ceremonimästare	Erik Uddebom	031-494188	
Valberedning	Åke Nilsson, sammankallande, Leif Librand och Gun Olsson		

Vår äldsta medlem är numera Maud Nörklit Sundberg, nr 134.
Du kan gå in på vår hemsida, www.storagrabbar.se där du hittar alla Stora Grabbar genom tiderna med bilder och presenterande text. Vi blir mycket tacksamma för kompletteringar av hemsidan i form av bilder och/eller text. Skickas till bertilwistam@comhem.se.

Ansvarig utgivare: Bertil Wistam. Text och bilder i detta nr, sid. 4 och 5 Johan Wissman, Olle Steij, sid. 7 Sprinthistoria, Cacka I –95, Tecknar Anders, sid 9 och 10 intervju Eric Josjö av Björn Nilsson, Födelsedagar, Arne Andersson, Sune Sylvén sid. 13 SM i Malmö, Lennart J och ”Libbe” Sid. 14, golfmästerskap i Trelleborg, IF Linnea 100 år, Stadion.
Bilder: Hasse Sjögren, Stig Gustafsson, Martin Frohm, Kjell Åke Nilsson, Lennart Tegvald, Stig P, Anne-Marie Nenzel.
Annonser: Intermin AB, KPH Trycksaksbolaget AB. Tryck och originalframställning, KPH Trycksaksbolaget AB

Ordförande har ordet

Våren är här och med den en ny friidrottssäsong! Dessa avlöser varandra med mycket kortare intervall än förr pga en alltmer utbyggd (och intressant) inomhussäsong. De flesta tycker nog att friidrotten i huvudsak är en sommarsport, men mot detta talar de stora antalet starter fr a på ungdomssidan på inomhustävlingarna. Den som tycker om att se stor aktivitet på ett friidrottsarrangemang uppmanas att besöka en inomhushall en tävlingshelg. Festligt, folkligt, fullspikat - för att citera den gamle Nalen-chefen och Stora grabben Topsy Lindblom (nr 13).

Undertecknad har faktiskt mött Topsy, naturligtvis inte i idrottssammanhang, men på Nalen, där jag hängde i mitten av 50-talet. Jag minns att den respekt han förde med sig bottnade bl a i att man hade en olympisk guldmedaljör framför sig.

Många av de Stora har gjort sig bemärkta även på andra områden än idrotten. Så tex har förre 400-kanonen Erik Josjö etablerat sig som en internationellt erkänd fotograf, vilket berörs i Björn Nilssons intervju i detta nummer av vår tidning.

Vi har, som synes, ändrat i layouten. Styrelsen inser att vi måste utveckla varumärket Stora Grabbar och tidningen är ju vårt ansikte utåt. Vi mottar mycket gärna bidrag till den i form av bilder och/eller artiklar, små som stora.

Med detta nummer kommer inbjudan till SM samt till vårt golfmästerskap. Krister Clerselius har ingått i golfkommittén, så det blir som vanligt ett trevligt arrangemang.

Valberedningen arbetar som bäst med att hitta en ny kassör till föreningen efter Lennart Jonsson, som kommer att kvarstå med hanteringen av medlemsmatrikeln, något som tar mycket tid. De Stora och de Stödjande flyttar ofta! De är väl naivt att uppmana till att söka jobbet, men varför inte försöka? Ring Åke Nilsson, han är valberedningens ordförande!

En annan 400-kanon, Johan Wissman, slog till ordentligt på IEM, där han vann. På annan plats i tidningen har vi saxat från SFIF:s fina hemsida en artikel om honom. Bäst när det gäller, det är något som gäller för Johan. Stort grattis, säger vi.

Styrelsen ber att få önska trevlig sommar och välkommna till SM i Malmö.

Bertil

Johan Wissman

”Bäst när det gäller” är en oerhört sliten fras, i synnerhet i idrottssammanhang, men i fallet Johan Wissman är den verkligen på sin plats.

Fast egentligen kanske man skulle omformulera till ”Bättre när det gäller” genom att Johans speciella kvalitet är att sätta pers eller åtminstone årsbästa på de internationella mästerskapen.

Det visar nedanstående sammanställning över Johans alla individuella insatser på internationella mästerskap från European Youth Olympic Days 1999 och fram till inomhus-EM tio år senare. Där har personbästan markerats med *kursiverat* och övriga nya årsbästan med **fet text**.

År	**Tävling**	**Årsb**	**Pers**	**heat**	**kvart**	**semi**	**final**
2009	IEM	46.39i	46.04i	46.49i	-	**46.38i**	*45.89i*
2008	OS	45.58	44.56	**44.81**	-	**44.64**	45.39
	IVM	46.30i	46.30i	*46.12i*	-	46.86i	*46.04i*
2007	VM	45.03	45.03	*44.94*	-	*44.56*	44.72
	IEM	46.45i	46.45i	46.92i	-	*46.25i*	*46.17i*
2006	EM	20.50	20.43	20.66	20.68	*20.38*	*20.38*
2005	VM	20.46	20.43	*20.26w*	21.16	-	-
	IEM	21.05i	20.65i	**20.93**	-	21.27	-
2004	OS	20.50	20.43	20.60	20.74	-	-
	IVM	20.65i	20.65i	20.96i	-	20.72i	20.72i
2003	VM	20.43	20.43	20.54	20.59w	20.66	-
	JEM22	21.05	20.51	20.72	-	-	*20.43*
	IVM	21.02i	20.85i	21.17i	-	-	-
2002	EM	20.51	20.51	20.97	58.8m	-	-
	IEM	21.08i	21.08i	*20.97i*	-	21.00i	-
2001	JEM19	47.05	47.05	47.58	-	-	*46.81*
2000	JVM19	21.23	21.23	21.78	21.55	-	-
1999	EYOD	49.05	49.05	49.3m	-	-	*48.88*

Totalt har det alltså blivit 18 mästerskapsstarter:

- 11 på 200m med sammanlagt 25 lopp
- 7 på 400m med 19 lopp.

- På 200m har Johan vid dessa 11 tävlingar noterat pers 5 gånger och årsbästa ytterligare 1 gång!

- På 400m har Johan vid dessa 7 tävlingar noterat pers 6 gånger och årsbästa (0.08 från pers) den sjunde!

Framförallt imponerar Johans insatser de senaste åren när han fokuserat på 400m: 15 lopp har gett 7 pers och 3 årsbästa, dvs i två tredjedelar av loppen har han gjort sin bästa tid någonsin eller åtminstone sin bästa för året!

En rapport av Olle Steij

En rapport,
tämligen kort,
den handlar underförstått
mest om det som var gott
i den sport
som får och fått
tack vare rimtekniken
den självklara rubriken

EM i friidrott

I Turin i mars i inne-EM
blev Johan Wissman en av dem
som är suverän som mästare
Han uppträdde också som frestare
av svenskpublikens nerver. Är de av stål?
Hur mycket är det en fan-klubb tål?
Det kan man givetvis undra
Vad tänkte Johan på från start till mål
i finalen på sträckans fyra hundra
kraftödande meter? Skulle hela tiden hjärtat dundra
framgångsrikt i hans viljestarka kropp?
Det gällde att oavbrutet vara på topp
helst när all luft för konkurrenterna försvann
vid uppploppets slut- Ingen kunde som Johan
tempoöka och spurta. Han var den som överlägset vann.
Mina rader blev kreerade
medan Johan skickligt hanterade
sina chanser och presterade
personrekordet 45,89
Vi här hemma satt
framför vår tv-bio
Det var inte utan
att man kände sej matt
inför det som händer i rutan

Och på den dubbla distansen
Hade till – det var tippat – Claesson chansen
Till medaljen med den gyllene glansen
”Bara” han tog rätt väg, så fanns den
Hur gick det då i den dansen?
Hur var det med balansen?
Jo, kämpe – Claesson blev trea i 800 – branschen

Linus hör till höjdhopparnas topp
Han vill komma högre och högre opp
Denna gång blev det ett tillfälligt stopp
och därmed tyvärr, som det heter, en flopp

Sprinter – Lena fick det inte att stämma
in i mål på 60 meter. Hon kom ändå femma.

Femte platsen tog även stavhoppar – Jeng
sedan mot rymden han klarat en sväng

Till det goda minnet av Arne Andersson

Som jag en och annan gång
beskådade när i kraftiga språng
han snabbt som attan rusade
och publikmassan tjusade
med – det är givet –
ett väldigt knälyft i drivet
mot SM-titlar och V-rekord
Han glömde, sanna mina ord
ständigt obehaget
med kolstybbsunderlaget
Han har ett namn som drar
ännu lika starkt som i forna dar
då han medeldistansstjärna var
Arne A, det är ju han
som är den breda bringans man

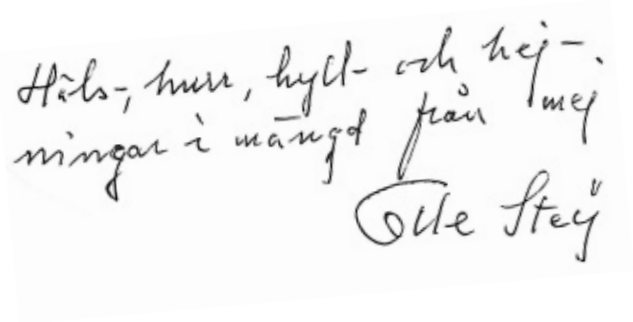

Sprinthistoria

Så här såg sprinthistorien ut när Cacka Israelsson ritade jubileumsplansch till Friidrottsförbundets 90-årsjubileum 1995. Det har hänt en del de senaste 14 åren.

Vi redovisar,

Topp-10 400 m män utomhus

400 m

44.56	Johan Wissman	82 IFK Helsingborg	Osaka, JPN	29.	8.2007
45.54	Jomisola Laursen	77 Malmö AI	Edmonton, CAN	4.	8.2001
45.63	Eric Josjö	61 Tirebergs IF	Stockholm, SWE	7.	7.1981
46.04	Johan Lannefors	76 Västerås FK	Cellege Station, TX	9.	5.1998
46.07	Rikard Rasmusson	74 Heleneholms IF	Seoul, KOR	18.	9.1992
46.09	Erik Carlgren	46 Västerås IK	Stockholm, SWE	1.	9.1973
46.12	Michael Fredriksson	49 Örgryte IS	Roma, ITA	4.	9.1994
46.14	Thomas Nikitin	82 Spårvägens FK	Eskilstuna, SWE	11.	8.2007
46.17	Per-Olof Sjöberg	50 Malmö AI	Stockholm, SWE	30.	7.1974
46.19	Tommy Johansson	58 IF Göta	Växsjö, SWE	25.	8.1984

Vad händer under 2009

Fredagen den 31 juli är det dags för DN-galan. Vi, Stora Grabbar brukar då ses på Stora Grabbarnas läktare.

Den här gången blir det lite stressigt för SM i Malmö startar redan lördag 1 augusti och avslutas måndag Se speciell inbjudan till SM sidan 13

VM i Berlin 15-23 augusti, får vi väl bevaka via TV,

Men Finnkampen i Göteborg 29-30 augusti där brukar många glada Stora Grabbar träffas.

Tecknar Anders

Hasse Lagerqvist har bläddrat bland alla teckningar av Tecknar Anders som vi kan använda i vår tidning och rubriken till nedanstående skulle kunna vara enligt Hasse;

Apropå Wissman, lintottar och EM-placeringar

Året var 1962 och platsen Belgrad

Stora Grabbar tar pulsen på Eric Josjö (Stor grabb Nr 334)

av Björn O. nilsson (Stor Grabb Nr 318), maj 2009

Eric Josjö, född 1961, är Turebergssprintern som är en av landets bästa 200m- och 400m-löpare genom tiderna. Han var mycket svårslagen med ett effektivt löpsteg; högt och vackert. Eric var också mycket uppskattad vid sidan av löparbanan – alltid positiv och stöttande.

Eric slog igenom ordentligt 1981 med ett fantastiskt lopp på DN Galan. Då var han 20 år gammal. Han vann 400m i en tuff internationell konkurrens på det fantastiska svenska rekordet 45,63, framburen av en Stadionpublik i extas. Rekordet kom att stå sig i otroliga 20 år!

- Det loppet är nog mitt roligaste idrottsminne. Jag visste efter 300m att jag skulle vinna trots att jag låg en bit efter täten. En otrolig känsla.

Erics meritlista är lång och imponerande, med totalt åtta svenska seniormästerskap, fyra stycken vardera på 200m respektive 400m.

Hur kom du in på friidrott?

- I barnaåren tränade jag fotboll i Tureberg, men hoppade ibland in på friidrottsträningen på vägen hem.

- Jag märkte att jag alltid var snabbast i min omgivning vilket gjorde mig nyfiken. Jag bestämde mig därför för att delta i en friidrottstävling på Sollentunavallen. Då jag tävlingsdagen skulle anmäla mig så fanns inte 100m utan bara 1000m. Jag deltog och det gick väl hyfsat - men jag blev trött!

- Sedan ringde Ola Liss och ville ha med mig i löparskolan i en medeldistansgrupp.

- I 15-årsåldern tränade jag dock allt mindre. Idrottskarriären hade stagnerat. En dag ringde kansliet och berättade att Tureberg saknade löpare inför en klubbmatch. Jag var alltför otränad för 800m men jag övertalades att ställa upp på 400m. Det gick hur bra som helst! Otränad!
- Jag började då med sprintträning. Ganska snart fick jag legenden Bobby Strandberg som tränare. Då påbörjades hårdträning och resultaten kom snabbt.

Eric Josjö anno 2009

När och hur slutade du med idrotten?

- Jag slutade 1989 efter några års hälseneproblem. Jag gjorde då ett tydligt avslut på min idrottskarriär. Jag lade skorna på hyllan och satsade direkt på en ny karriär inom fotografering. Jag är glad för att det blev ett tydligt avslut.

Vad gör du idag?

- Jag är frilansande reklamfotograf med eget företag och jobbar åt många olika kunder t.ex. 3, Stadium, Ving, Cubus, H&M mail order, Mercedes lastbilar, och många fler. Det blir ibland mycket resande i jobbet.

- Jag bor i Stockholm med Lisa och har två styvbarn, Anna och Charlie.

►

forts.

Längtar du tillbaks till idrottstiden?

- Jag kan främst längta tillbaks till klubbkänslan att finnas med i ett myller av tränande friidrottare på idrottsplatsen. En härlig känsla som jag gärna skulle vilja uppleva igen.

- Idrotten är för mig en massa trevliga minnen; alla människor kring friidrotten är så otroligt härliga!

Vad gör du på din fritid?

- Familj, läser böcker, jag höll på med yoga ett tag men jag springer aldrig!

Föreningen de Stora Grabbarna?

- Helt OK förening, men jag kanske inte är någon föreningsmänniska.....

Halv resersättning vid årets SM i finanskrisens spår

Även vår förening har drabbats av finanskrisen. Föreningens fonder har minskat i värde och därmed också avkastningen från dessa. Styrelsen har därför beslutat att halv rese- och hotellersättning utgår till de Stora Grabbar som åker till årets SM i Malmö 1-3 augusti. Ersättning för hotell gäller under förutsättning att man bor på det hotell som föreningen anvisar. Se kallelsen till årsmötet samt anmälningsblanketten. För kamratmåltiden gäller som tidigare år att föreningen bjuder på den.

Vi kommer även att halvera stipendiebeloppen fron 8.000 kronor till 4.000 vardera.

För Stödjande intressent fäller som tidigare fri entré till tävlingarna.

Med hopp om att många Stora Grabbar och Stödjande intressenteer kommer till årets SM i Malmö!

Lennart Jonsson
Ekonomansvarig

HELLAS 110 år IF LINNÉA 100 år

Stora Grabbar gratulerar två anrika föreningar, Hellas 110 år 14 maj, Linnéa 100 år.

Under maj kom Linnéa ut med sin jubileumsbok en förening med en rad idrotter varav boxning och friidrott har varit de framgångsrikaste. Tidernas linnéait är löparen Edvin Wide, Stor Grabb nr 48 som tog 29 SM-guld mer om friidrott, under 60- och 70-talet vann "Thordan" Carlsson sju SM-medaljer i kula, Stor Grabb nr. 278. Stor Grabb nr 451 Martin Eriksson började sin stav- hopparkarriär i Linnéa, se artikel från Linéas jubileumsskrift på sidan 17. Bland många kända skribenterna i jubileumsskriften finns vår Stödjade Intressent Bengt Cramner, han finns också med i redaktionen.

Visste du att Linnéa i friidrott: Utöver alla SM-medaljer även vunnit Mästerskaps- standaret i friidrott. 100 år är ett långt liv för en förening och i jubileumsskriften kan man läsa om alla dessa framgångsrika år. Grattis än en gång från Stora Grabbar till IF LINNÉA.

Layout, redigering och digital bildhantering Jonas Hedman. Jubileumsskriften kan beställas på telefon 08-43756750, 070-9995104.

SoIK Hellas 110 åriga historia vill vi gärna veta mera om i nästa nummer av tidningen, eller hur var säger Bertil Wistam o Bengt-Göran Fernström om denna begäran.

Arne Andersson

Segrarna brukar skriva historien, men det finns undantag. Ett sådant var Arne Andersson, som visserligen länge var ett slags ständig tvåa efter den fenomenale Gunder Hägg, men ändå levt kvar i det tämligen korta idrottsminnet.

Han blev drygt 91 år men trots att det gått mer 63 efter det snöpliga karriärslutet(proffsdomen 1946) fascinerar Arne Andersson fortfarande. Utan honom hade Hägg-epoken inte blivit så stor. Med sin envetna kamp mot den förment oslagbare Under-Gunder skapade han den rivalitet, som ger rubriker och publikrusning. Världsrekord i massor blev det, men det var Arnes och Gunders dueller som lockade och tjuste under, annars mörka beredskapsår.

Gunder vann oftast, satte fler världsrekord, fick resa över Atlanten, men Arne hade en annan agenda. Han ville hela tiden förkovra sig. Avundsjukt konstaterade han med vilken enkelhet och lätthet Gunder, som givetvis också tränade hårt, rörde sig över kolstybben. När Arne själv krängde kroppen på uppploppet, flöt konkurrenten fram. Denna kontrast, mellan den elegante och den frustande bidrog starkt till löparparets enorma popularitet och till att berättelsen om dem aldrig kommer att tystna. För att vinna mer kortade Arne ned sitt löpsteg och därmed utjämnades statistiken, så att han till slut vunnit 9 av de 23 loppen mot Gunder. Så här i den idrottsliga kommersialismens epok låter duellsiffran låg. I vår tid hade nog Gunder och Arne mötts och nötts betydligt mer. En nackdel för Arne Andersson var att duellerna oftast gick över 1500 m, medan hans idealdistans egentligen var 800 m. Men den sträckan passade inte Hägg alls och sannolikt ville arrangörer och publik helst ha de längre duellerna på 1500 m och engelsk mil.

Det stod tidigt klart att Gunder Hägg och Arne Andersson tog betalt för sina insatser på löparbanor. Men det var som de beslutande inte ville beröva folket en ljusglimt i krismörkret. Därför slog amatörpåvarna till först efter krigsslutet 1945. De utbetalda beloppen var stora, men nådde aldrig orimliga nivåer. Domarna på livstids avstängning är hårda i ett senare perspektiv, men ansågs då i allmänhet vara berättigade. Elitidrottsmannen som skär amatör var visserligen en utopi redan då, men hyckleriet slog länge ut realismen.

Det andra världskriget hindrade två av våra främsta idrottsmän att tävla på storinternationell nivå. Om inte Hitler funnits hade deras meritlistor varit sagolika i nivå med de allra bästa genom tiderna. Men de fick aldrig chansen.

Gunder Hägg var sannolikt på väg att sluta när domen föll. Så var det inte alls med Arne Andersson. Han ville fortsätta tävla, men domen gällde en tid alla grenar, även bandy och cykel, som han gillade särskilt vid sidan av friidrotten. Han var utfryst ur det idrottssamhälle han älskade. Så småningom ansågs han någorlunda smittfri och fick tävla på nationell nivå, dock inte i friidrott. Visst kan man beklaga hyckleriet. Arne var ju på väg uppåt och hade säkert hållit till och med sommarspelen i London 1948.

En guldmedalj där hade krönt honom som den segrare också han vid sidan av Hägg egentligen var.

Stockholm 2009-04-22
Sune Sylvén

Gunnar Tjörnebo

Gunnar Tjörnebo när han deltog vid utflykten på Sofiero i samband med SM i Helsingborg 2005. Nere vid stranden till Sofiero gick den stig han använde på träningsrundor när han var Sveriges bästa hinderlöpare och tävlade för IFK Helsingborg. Han talar med Gun Johansson om en av de bilder som visar Sofieros historia.

FOTO: Anne-Marie Nenzell

Avlidna medlemmar

2009-02-04	Thage Sönegård	Stora Grab 169	År 1953	Född 1922
2009-02-07	Gun-Britt Flink Johannesson	Stor Grabb 225	År 1964	Född 1943
2009-03-15	Gunnar Tjörnebo	Stor Grabb 190	År 1956	Född 1927
2009-04-01	Arne Andersson	Stor Grabb 101	År 1942	Född 1917
2009-04-10	Sven Daleflod	Stor Grabb 105	År 1944	Född 1919

Nu är det dags för den årliga och trevliga kamratsamvaron
i samband med

SM 2009

som i år går av stapeln på Malmö stadion den 1 – 3 augusti 2009

Årsmöte

K A L L E L S E

Under SM-dagarna kommer vi som vanligt att hålla vårt årsmöte på söndagen och lokalen kommer att vara på Malmö stadion omedelbart efter sightseeingen. OBS! SM går i år lördag, söndag och måndag.

Prel. Program:

1/8 Individuell samling under dagen på Malmö Stadion eller på hotellet, Elite Hotel Savoy, där inkvartering sker. Gemensam samling sker på kvällen i samband med kamratmåltiden på hotellet. Beräknas börja kl. 20.30. Buffé kommer att serveras.

2/8 Som brukligt är, sedan några år tillbaks, tar vi en sightseeingtur i år i Malmö med omgivning. Malmöstad och Region Skåne bjuder på rundturen samt lunch. Rundturen börjar kl. 09.00 och kommer att avslutas vid Malmö stadion. Omedelbart efter sightseeingen håller vi vårt årsmöte på stadion. Nya stadgar kommer att behandlas. Du som vill se stadgeförslaget innan årsmötet kan rekvirerar förslaget hos lennart33@tele2.se På kvällen bjuder Malmö stad på banketten som hålls i Rådhuset vilket ligger nära hotellet. Banketten börjar klockan 20.30.

3/8 Måndagen kommer att helt kunna ägnas åt tävlingarna. När dessa slutar skiljs vi åt med en önskan om att vi träffas igen nästa år, men då i Falun som är SM-staden 2010.

Allmänt: Vi har som vanligt reserverat ett 30-tal rum på hotellet i Malmö som i år heter Elite Hotel Savoy, Norra Vallgatan 62 (mitt emot Centralstationen) Tel: 040 – 66 44 800. Närmare information om hotellet hittar Du på deras hemsida www.elite.se/hotell/malmo/savoy. Till Malmö Stadion tar Du Dig lämpligast med busslinje 3 från hotellet. Vill Du veta mera om SM kan Du gå in på www.mai.se/sm

Ekonomi: För SM 2009 gäller nya regler. Se artikel i tidningen samt anmälningsblanketten.

Anmälan: På bifogade blankett senast den 30 juni 2009.

Välkommen till SM-09 i Malmö samt till vårt årsmöte!!!

Stora Grabbars golfmästerskap i Trelleborg

I år spelar vi vårt golfmästerskap för sjätte gången och vi spelar i Trelleborg. Svenska Friidrottsförbundet har under de senaste två åren arrangerat sin traditionella Friidrottsgolf i samband med SM och vi Stora Grabbar har haft en stående inbjudan till Friidrottsgolfen och samtidigt har vi då kunnat spela våra mästerskap. Vi riktar därför ett stort tack till förbundet för detta det har varit trevliga spännande inslag i programmet under SM-dagarna

Det blir något annorlunda i år, dels har SM- dagarna ändrats från traditionella fredag-söndagstävlingar till ett lördag-måndag program den 1-3 augusti. Med tanke på alla andra aktiviteter i samband med SM, finns det då gott om tid att spela golf måndag morgon den 3 augusti och vi hinner med både prisutdelning och lunch innan det är dags att åka tillbaka till Malmö för SM-finalerna senare under måndagskvällen.

Krister Clerselius har fått klartecken från golfklubben, vi är välkomna till Trelleborg GK för kanonstart kl. 9.00, vi bör samlas senast ca kl. 8.00 på klubben, det tar omkring 20-30 minuter med bil från Malmö.

Vi har tänkt oss samma program som vid våra tidigare mästerskap i Sunne, Allerum, och Täby. Vi spelade då i två klasser en för Stora Grabbar och en klass för Stödjande Intressenter. Vi spelar också lagtävling, mellan (sprint, medel-långdistans, kast, hopp och mångkampsdeltagare), (de tre bästa resultaten räknas) vi har också tävling Longdrive och närmast hål.

Prisutdelning

Direkt vid lunchen efter att samtliga bollar gått i mål.

Anmälan

Du anmäler dig som vanligt till oss Stora Grabbar senast 15 juni, anmäl till Stig Pettersson stig.pettersson@brevet.nu eller per post till adress Svartbäcksgatan 39 5tr. 75316 Uppsala. Kom ihåg att lämna ditt golf-ID.

Det här är en bild från Frösåker och Friidrottsförbundet, så här såg det ut strax före start av Friidrottsgolfen 2008.

Mästare 2008
Kjell Isaksson och Ulla Olson

Kastarna var bästa grengrupp med 98 poäng. Det var femte gången vi spelade våra mästerskap i samband med SM. Vårt första mästerskap spelade vi i Sunne 2004 i samband med SM i Karlstad och där vann Kenneth Åkesson.

2005 vid SM i Helsingborg, Allerums GK mästare Anders Faager med 32 poäng. 2006 vid SM i Sollentuna, Täby golfbana mästare Ove Andersson 41 poäng, mästerskaprekord. Vid SM 2007 i Eskilstuna, Sunbyholm mästare John-Eric Blomqvist 33 poäng.

Mästare Stödjande Intressenter 2007 Anne-Louise Wistam 41 poäng, mästerskapsrekord för Stödjande.

INTERMIN AB

Födelsedagar 1 juli – 31 december 2009

40 år			**Födelsedatum**
Dagård	Henrik	HALMSTAD	1969 08 07
Öhrn	Malin	ROTTNE	1969 09 09
Fernström	Helena	BUNKEFLOSTRAND	1969 10 02
50 år			
Hjalmarsson	Liz	KARLSTAD	1959 08 08
60år			
Marmgren (Carell)	Margareta	KÅLLERED	1949 08 31
Pihl	Raimo	KARLSTAD	1949 10 28
Riggberger	Kenneth	MALMÖ	1949 12 15
70 år			
Karlsson	Jan-Erik	GRÅBO	1939 10 03
Widmark	Bengt	VISBY	1939 10 31
Stenbrink (Broberg)	Inga	UPPSALA	1939 11 05
75 år			
Uddebom	Erik	VÄSTRA FRÖLUNDA	1934 07 05
Johansson (Olofsson)	Ulla Britt	RANSÄTER	1934 10 31
80 år			
Asplund	Birger	FRÖSÖN	1929 07 21
Israelsson	Karl-Erik	ÖSTHAMMAR	1929 08 23
Svensson	Gösta	STOCKHOLM	1929 11 21
Erickson	Sten	ÅKERSBERGA	1929 12 18
85 år			
Lundberg	Ragnar	NYBRO	1924 09 22
Nilsson	Fritz R.	GODFREY IL 62035-1742 USA	1924 11 26
Augustsson	Anna-Lisa	SUNDBYBERG	1924 12 29
90 år			
Gustavsson	Rune	VÄRNAMO	1919 12 01

Stödjande intressenter

70 år			
Troedson	Per-Olov	VAERLOSE Danmark	1939 07 15
75 år			
Widlund	Ture	STOCKHOLM	1934 08 05
Walden	Björn	SALTSJÖBADEN	1934 11 06
80 år			
Rydén	Mats	UPPSALA	1929 08 27
Warchalowski	Wojtek	HUSKVARNA	1929 10 16
Johansson	Lennart	STOCKHOLM	1929 11 05

Martin Eriksson:

Det svåraste med att hoppa stav

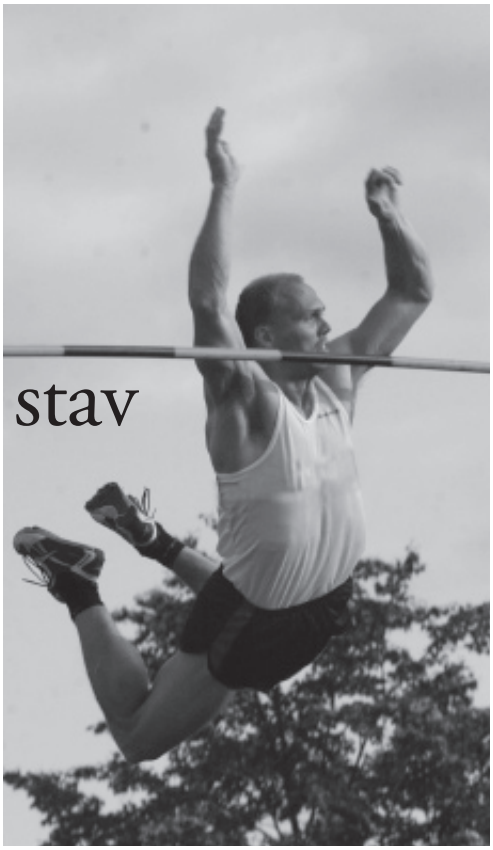

Foto: Tommy Berlin

Martin Eriksson började hoppa stav i IF Linnéa som 11-åring 1982 och blev snabbt bäst i landet i sin åldersklass. I Linnéas färger hoppade han som högst 4,80, som 17-åring 1988, vilket fortfarande är klubbrekord för seniorer. Därefter bytte han till Hässelby SK och lyckades där förbättra det personliga rekordet med en hel meter till 5,80. Det var år 2000 och var då svenskt rekord. Det året var hans bästa med silver på inne-EM och deltagande i Sydney-OS. Martin avslutade elitsatsningen som 32-åring 2003 och disputerade 2005 med en avhandling som handlade om videobaserad rörelseanalys. Här ger han sin alldeles egen beskrivning i konsten att hoppa stav.

Stavhopp är en av friidrottens krångligaste grenar. Man börjar med att springa så fort man kan med en fem meter lång stav som man sedan ska försöka få ner i en liten låda. Så långt är det ganska enkelt, men sedan blir förloppet mer slumpmässigt.

Om man har tur böjer sig staven. Om man har ännu mer tur så rätar den sedan ut sig! Och om man har en riktigt bra dag kommer katapulten i rätt riktning. Det vill säga den riktning där nedslagsbädden ligger.

Någon gång under hoppet ska man dessutom försöka tråckla sig över ribban. Men sådan tur är det sällan man har….

Vad är då det svåraste med stav?

Utan tvekan att få med sig den till tävlingen. När man börjar med stavhopp som liten måste man försäkra sig om att föräldrarna har takräcke på bilen. Annars kan man göra patron ur direkt.

Men efter ett tag växer man ändå ifrån farsans takräcke och ställs inför nästa utslagning: man måste börja flyga med stavarna.

Ungefär hälften av alla flygplan kan härbärgera ett paket stavar. Lastutrymmet på de vanligare flygplanstyperna är drygt fyra meter. Stavarna är fem meter. Tack och lov är hypotenusan oftast längre än katetrarna så det fungerar om man lägger stavarna på tvären …

Det vet lastpersonalen men tyvärr inte incheckningspersonalen. Oftast blir det att boka om till nästa flyg. Eller åka hem igen och tävla på Zinken istället. Det funkar också…

Spiken i kistan för min karriär var när de byggde om på Arlanda och satte in svängdörrar. Ridå.

Det perfekta hoppet …

Logistiken har onekligen varit ett störande moment under hela karriären. Något annat som stört mig är att ingen har kunnat tala om för mig hur jag ska hoppa.

Alla förutsättningar inför ett hopp är givna – ansatsbanan är både rak och hyfsat vågrätt och var ribban ligger vet man ju. Ändå finns det minst en miljon olika uppfattningar om hur det perfekta hoppet ska se ut.

Som junior blev jag så frustrerad av alla motsägelsefulla teorier att jag till sist tog till nödlösningen – jag frågade farsan hur man skulle göra.

Nu spelade ju farsan mest bandy som grabb och har nog aldrig hållit i en stav. Dessutom blev han alltid vald sist när de delade upp lag. Men han är åtminstone civilingenjör så till skillnad från stavhoppsexperterna är han väl bevandrad i mekanik.

Framför allt känner han till formeln för rörelseenergi. Något förenklat säger den att hopphöjden ökar i kvadrat mot ansatshastigheten. Springer du dubbelt så fort så hoppar du fyra gånger så högt. Enkelt.

Det var i princip det enda jag baserade min träning på – spring så fort som möjligt och hoppas att hängslena håller. Faktum är att jag blev en av världens snabbaste hoppare om man mäter hastigheten de sista fem meterna.

Tyvärr fanns det vissa andra brister i tekniken som gjorde att fysikens lagar inte hjälpte mig ända fram.

En trivial, vetenskaplig teori

Även om det inte blev något OS-guld så hade jag, till skillnad från många andra hoppare, en vetenskapligt sett hyfsat förankrad teori. Om än väldigt trivial. Den har jag tagit med mig och jobbar nu mycket med att koppla ihop vetenskap och teknik med träningsmetoder för elitidrottare.

Framför allt har jag börjat studera olika metoder för att förbättra motorisk inlärning med direkt återkoppling från olika sensorer. Det kan till exempel vara intressant för en sprinter att under ett träningslopp få information om muskelanspänningen i låren, för att lära sig aktivera de muskler som ska jobba och slappna av i de muskler som inte behövs.

Det finns också olika teorier om hur den perfekta löptekniken ser ut för en långlöpare. Om man gör som min farsa och utgår från basal mekanik är det rimligt att anta att en löpare bör ”studsa” så lite upp och ner som möjligt eftersom alla rörelser upp och ner kostar energi.

På Tekniska Högskolan håller vi på att utveckla ett system som ska ge löparen information om hur effektivt han eller hon för närvarande rör sig i strikt mekanisk mening.

Tyvärr är människokroppen ett ganska krångligt system så vi vet fortfarande inte ifall den mekaniskt effektivare löpstilen också innebär mindre arbete för hjärtat vilket är det intressanta i slutänden. Men det vet vi snart!

När jag har räknat ut det perfekta hoppet, den perfekta löpstilen och den ultimata formeln för lycka och välgång ska jag hugga tag i problemet som kan förändra livet för en hel civilisation. Jag ska bygga den hopfällbara hoppstaven.

Martin Eriksson
Före detta svensk rekordhållare i stav

Ps Så här rankar Martin sina tre största idrottsupplevelser:
1) Den där tisdagen 1982 då jag snappades upp av IF Linnéa.
2) Inomhus-EM i Gent 2000 då jag tog silver.
3) Fullträffen på 5,80 samma år då jag satte svenskt rekord.

Ni har väl följt debatten om Olympiastadion? Var med och försök påverka våra politiker inte bara dom som finns i Stockholm. Stadion har stor betydelse för friidrottens framtid. Stockholm måste ha en stor bra friidrottsarena där vi även på hemmaplan då och då kan möta storstjärnorna. Vi har skickat vårt öppna brev till DN, Sv. Dagbladet, Fri-idrottsförbundet med flera.

Öppet brev angående Stadion

Stora Grabbars förening består av kvinnor och män som erhållit Svenska friidrottsförbundets hederstecken, grundat på stora framgångar under den aktiva tiden. Många av oss har till stora delar kämpat ihop meriterna på Stadion. Våra prestationer är intimt förknippade med Stadion som arena. De är en del av K-märkningen av arenan. Världsrekord av svenskar på Stadion har betytt ofantligt mycket som intresseväckare för Stockholm. Tävlingar på Stadion har genererat över 80 världsrekord och spridit glans över alla inblandade, bl a Stockholms stad.

Av och till har man kunnat höra rykten om Djurgårdens IF:s ambitioner att ta över Stockholms olympiastadion och riva upp löparbanorna. Aldrig har det gått att tänka sig att det funnits några politiker eller tjänstemän som på allvar lyssnat på dessa önskemål. Oavsett vilken politisk färg makthavarna haft, har respekten för Stadions tradition som idrottscentrum i vår stad alltid förefallit stark. Men nu är läget tydligen annorlunda. Ett av alternativen som presenteras till ombyggnad av Stadion innebär nämligen att friidrotten försvinner. Och då försvinner friidrotten från Stockholm, eftersom man inte sett någon iver att ersätta Stadion med något nytt.

Vi tar oss för pannan. Att lägga ner kommunala medel på att utreda ett sådant alternativ är oansvarigt. Hur kan någon, med ansvar för HELA Stockholms idrott bortse från friidrottens behov??? Det är viktigt att beslutsfattarna får rätt underlag för sina beslut. Då går det inte att påstå att Stadion inte uppfyller IAAF:s krav för ett sk Klass 1 certifikat. Bl a därför skulle det vara lämpligt att ta bort Stadion som friidrottsarena. Det är inte sant. Stadion uppfyller de krav som ställs och underlaget har felaktigt tagit de rekommendationer som IAAF beskriver som krav. Det är en genomskinlig taktik att genom dessa felaktigheter försvaga ett alternativ till förmån för ett annat.

Stockholms friidrott är bäst i Sverige, både i kvalitet och kvantitet. Så har det varit i alla år, men det är tveksamt om det kommer att bestå om det inte längre finns någon arena som kan härbärgera stora arangemang. Det är en verksamhet som till största delen bedrivs ideellt av stockholmare både på ledar- tränar- och aktiv-sidan.

Som representanter för friidrotten har vi inte, och har aldrig haft, funderingar på att kasta ut fotbollen från Stadion. Vi har samsats förr och kan samsas även i framtiden, precis så som man gör på många andra idrottsanläggningar i världen.

Stadion är en unik arena med en unik historia. Vi hoppas att det får förbli så. Förbättringar ser vi gärna, men utan att det blir till förfång för friidrotten. Den är minst lika viktig som fotbollen.

Stockholm 20090403
Föreningen de Stora grabbarna i friidrott
www.storagrabbar.se

Bertil Wistam, SoIK Hellas, ordförande
Anne-Marie Nenzell, FK Studenterna, sekr
Stig "Stickan" Pettersson, Kronobergs IK, v ordf
Lennart Jonsson, Bromma IF, SoIK Hellas, kassör
Erik Ahldén, Bellevue IK, hedersledamot
Hans Lagerqvist, Duvbo IF, ledamot
Björn Nilsson, Tureberg FK, ledamot
Martin Enholm, IFK Lidingö, ledamot

Tänk på ett trycksaksbolag i Uppsala.

Tänk igen

Vårt gamla Kopieringshuset är från och med nu Kph Trycksaksbolaget AB. Nya löften kräver nya uttryck och man ska leva som man lär.

Vi har växt, investerat i tryckkvalitet och nya lösningar för att enklare hantera trycksaker och snabbt göra nya.

Det har resulterat i att uppdragen strömmar in.

Dessutom fick vi förnyat förtroende i det så kallade VHS-avtalet, tryckavtalet för statliga myndigheter och verk, genom vårt partnerskap i Intercopy.

Vi är helt enkelt snabbare och bättre nuförtiden. Precis som vi hade tänkt. Vi erbjuder trycksaker som är lika färska och levande som din verksamhet.

Stora och små, många och få.

Tänk inte stora upplagor och bågnande lagerhyllor – tänk igen och igen och igen. Hushållning och aktualitet.

Just det, inom kort är vi även en Svanenmärkt trycksaks-partner, bara en sån sak.

Välkommen du också.

Kph®

Kph Trycksaksbolaget AB
Kungsgatan 66, Box 1963, 751 49 Uppsala, 018-781 81 00
Kanalvägen 5A, Infra City, 194 61 Upplands Väsby, 08-594 119 50
www.kph.se

intercopy

MILJÖMÄRKT 341 736
Kph Trycksaksbolaget AB

En riktig höjdarkväll

SVERIGES OLYMPIAHISTORIKERS FÖRENING inbjöd samtliga olympiska höjdhoppare till höjdhopparkväll i Torben Grut-salen på Stockholms Stadion.
Ovanstående hoppare kom, bakre raden fr v Jan Dahlgren OS 1972 (pers 222, Staffan Strand OS 2000 och 2004 (235), författare P O Enquist (197), Stefan Holm OS 2000, 2004, 2008 (240), Stig Pettersson OS 1956, 1960, 1964 (216), Bengt Nilsson OS 1956 (211), samt sittande Ann Ewa Karlsson OS 1980 (190) samt Kajsa Bergqvist OS 1996 och 2000 (208)

Golf i Trelleborg

Vi spelar vårt golfmästerskap för sjätte gången den här gången i Trelleborg, anmäl snarast se mer om tävlingen på sidan 14.